

onbeproeft te laten en de inlanders te verzekeren dat het een blijvende zaak is. Zoals reeds verleden jaar bericht werd, is de peperverbouw op Manipa hopeloos. Er is overeenkomstig de brief van het voorafgaande jaar naar behoren gepatrouilleerd en daarna is de bark de Draak en de pantjalang Garnaal naar Ternate gezonden. Er is besloten om vier sloepen en pantjalangs en andere vaartuigen zo vroeg naar Ambon te sturen, dat ze daar in het vroege voorjaar, voordat de oostmoesson begint, kunnen zijn om verdachte schepen, waarin kruidnagels of specerijen zijn, in beslag te nemen. Het bestuur op Ambon is bevolen om dan tevens enige kora-kora's, of kleine inlandse vaartuigen, gereed te hebben [fol. 782] om naar Ceram te zenden en tegen smokkelaars op te treden. Ook het bestuur op Ternate is hiervan op de hoogte gebracht, opdat het zijn bijdrage levert. De desbetreffende brief van 10 december aan gouverneur Meijert Joan van Idsinga is bijgevoegd. De staatrekening over 1761/62 wijst aan dat inkomsten maar f 42.820 hebben bedragen, wat helaas f 57179 minder is dan de memorie van bezuiniging voorschrijft. De uitgaven waren f 240.824, wat f 25.864 meer is dan het bepaalde in die memorie. [fol. 783] In vergelijking met het voorafgaande jaar is het nadelig saldo f 7478 meer. Men veronderstelt dat de hogere uitgaven zijn veroorzaakt door de werkzaamheden aan vestingwerken en gebouwen, maar het bestuur van Ambon is aangespoord de uitgaven te verminderen en de inkomsten te vermeerderen en de grootst mogelijke zuinigheid te betrachten. Het bestuur verzocht dat de inkomsten op uitbetaalde soldijen jaarlijks in een eenvoudige balans zichtbaar zouden worden gemaakt. Er is besloten daarop te antwoorden)

---dat nademaal bij onse resolutie van den 13^e december 1753 verstaan en haar dat uyttreksel ook in den jaare 1756 bedeeft is, dat bij de negotieboeken van het bedragen der afbetaalde soldijen het ordinair opgeld, ofte de 25 percento die door derselver berekening in ligt geld de Compagnie ten voordele komt, afgetrokken en dus dies montant nog onder de lasten, nog onder de winsten opgebracht sal moeten worden, of dese affaire gestelt op den voet, waarop deselve gestaan heeft voor de executie onzer circulaire ordre van den 19^e julij 1743 en bij de memorie van menagie dit point beredeneert en getraceert is na eenen laast vermelde bepaling, waardoor de winsten op soldijen gestelt is geworden op een montant van f 30.000,-, Sij voortaan in stee van die somma eenlijk f 10.000,-, of hetgeene er apparent op de betaalt werdende soldijen door de advance van het een vijfthiende geprofiteert zal worden, daarvoor zullen mogen stellen, en ook daarna de vergelijking bij de winst en inkomsten, in tegenstelling van het geposeerde bij gedachte memorie, maaken.

Fol. 783v-784r.

(Door de slechte toestand brachten de sagobossen f 752 minder op dan het voorafgaande jaar. In de hoop dat het voordeel geeft, is toegestaan ze een jaar of twee rust te geven, zodat ze wat bijkomen en daarna meer opbrengen. Helaas hebben de domeinen bij verpachting ook f 3820 minder opgebracht, maar daar valt weinig aan te doen. [fol. 785] Aangezien de voorraad buskruit maar 43.838 lb bedraagt en op de buitenkantoren 4326 lb, is besloten uit Batavia 10.000 lb kruit, 9000 lb salpeter en 1800 lb zwavel te zenden. Zo blijft de buskruit-productie daar opgang en kan er ook, overeenkomstig het bevel van verleden jaar, jaarlijks 4000 lb naar Banda gezonden worden. De aanmaak moet allengs vermeerderen, zodat de vereiste voorraad bereikt wordt. Tevens dient de kwaliteit jaarlijks getest te worden. Betreffende de vestingwerken en gebouwen werd bericht dat de nieuwe werken en de overige redelijk vorderen, zodat men vertrouwt dat ze in een ruim jaar voltooid zijn. De voor de werken noodzakelijke aankoop van een terreintje van chirurgijn Theodorus van Lent voor rsd 500 is goedgekeurd. Het uit Ambon ontvangen rapport van vaandrig-ingenieur [fol. 786] Charles Guillaume Sechehaye is door majoor Claudius Antoni van Luepken gecontroleerd en deze gaat er mee akkoord. Er is toestemming gegeven alle werken die daarin zijn voorgesteld, uit te voeren. Bovendien kunnen de bouwvallige gebouwen, die volgens het besluit te Ambon van 31 augustus 1762 in dat rapport waren vermeld, zo zuinig mogelijk gerepareerd worden. Men wil echter wel vernemen sinds wanneer die gebouwen zo vervallen